Uniono por la Linguo Internaciona Ido (ULI)

NOVA OFICALA VORTI

E PREFIXI

– 2015 –

Listo di nova oficala vorti e prefixi di la linguo Ido
kompilita da
Tiberio Madonna
Sekretario por Linguala Questioni dil ULI

Ica listo esas kompilita en novembro 2015 e kontenas omna vorti e prefixi oficaligita en la yaro 2015; apud singla vorto o prefixo indikesas inter embracili l'exakta dato dil adopto.

---

aerobik.o {29ma di aprilo 2015} [*Sport.*] Gimnastiko qua per vigoroza movi kun muziko vizas augmentar la quanto de aspirata oxigeno: *aerobikala docisto* [A aerobics | F aérobic | G Aerobic | H aeróbic, aerobic | I aerobica, ginnastica aerobica | R аэробика | E aerobiko].

afrodiziak.a. {29ma di aprilo 2015} Sexuale ecitiva [A aphrodisiac, aphrodisiacal | F aphrodisiaque | G aphrodisisch | H afrodisíaco, HI afrodisiaco | R являющийся

афродизиаком | E +afrodizia, afrodiziiga]. **afrodiziak.o**. Irgo afrodiziaka (manjajo, drogo, pociono, edc) [A aphrodisiac | F aphrodisiaque | G Aphrodisiakum | H afrodisíaco, HI afrodisiaco | R афродизиак | E afrodiziigaĵo].

alofon.o {29ma di aprilo 2015} [*Ling.*] Singla del parol-soni qui esas libera o kondicionita varianti dil sama fonemo [AF allophone | G Allophon | H alófono | I allofono | R аллофон | E alofono].

alomorf.o {29ma di aprilo 2015} [*Ling.*] Varianto di morfemo [A allomorph | F allomorphe | G Allomorph | HE alomorfo | I allomorfo | R алломорф].

ampersand.o. {29ma di aprilo 2015} Signo &, signifikanta "e" [AHI ampersand | F esperluette | G Et-Zeichen | R амперсанд | E *ampersando].

anorexi.o {29ma di aprilo 2015} [*Patol.*] Morbala diminuto o manko di apetito [AH anorexia | F anorexie | G Anorexie | I anoressia | R анорексия | E anoreksio]. [*Psikiat.*] **ment.al.a anorexi.o**, **nerv.al.a anorexi.o**. Nevrosa sindromo afektanta precipue adolecantini qui, pro obsediva timo groseskar, konstante kontrolas sua korpala pezo per volunta nemanjado, purgado, vomado, ecesiva korp-exercado od ingestado di medikamenti dietal o *diurezigiva [A anorexia nervosa | F anorexie mentale | G Anorexia nervosa, Anorexia mentalis, Magersucht | H anorexia nerviosa | I anoressia nervosa | R нервная анорексия | E +mensa anoreksio, +nerva anoreksio]. **anorexi.ik.a**. **1** Qua sufras de anorexio. **2** (*fig.*) Morbale aspektanta pro troa magreso: *anorexiika modo-manekino* [A anorexic | F anorexique | G anorektisch; magersüchtig | H anoréxico | I anoressico | R анорексический | E anoreksia].

apne.o. {29ma di aprilo 2015} Pasable longa ceso di extera respiro, segunvola o senvola [A apnoea, (US)HI apnea, | F apnée | G Atemstillstand, Apnoe | R апноэ | E apneo].

aquavit.o. {29ma di aprilo 2015} Drinkajo multe alkoholoza, aromatoza o spicoza [A aquavit, akvavit, grappa | F aquavit, akvavit | G Aquavit | H aquavit | I acquavite, grappa | R akvavita].

artros.o {29ma di aprilo 2015} [*Patol.*] Ne-inflamala kronika afekteso di artiki [A arthrosis | F arthrose | G Arthrose | H artrosis | I artrosi | R артроз | E artrozo].

aspirac.ar {29ma di aprilo 2015} (*tr*) [*Fonetiko*] Pronuncar (ula sorto di konsonanto) kun audebla exhalo; tale aspiraco, -ajo. **REM.** Roze, p. 100, havas "spiranto" (L. spirans) kom propozo por la sono, ma ne verbo [A to aspirate (pronounce a stop with an audible release of breath) | F aspirer (prononcer en expulsant de l'air au fond du gosier) | G behauchen | H aspirar (pronunciar con aspiración) | I aspirare (articolare, pronunciare con aspirazione) | R proiznosit s pridjkhaniyem]. **REM. 2** (da TM) Oportas konsiderar anke ke konsonanto aspiracata ne esas *spiranta: exemple, la soni [ph], [th] e [kh] esas aspiracata, kontree la soni [f], [θ] e [x] esas *spiranta. L'anciena eroro di nomizo dil unesma chanjo konsonantala,

en la proto-Germana linguo, kom "unesma rotaco konsonantala" (*Lego da Grimm*) venis ya de ta konfundo, t. e. del identigo dil aspiracati a la *spiranti.

audio- {29ma di aprilo 2015} Pref. indikanta sistemo di enrejistro e riprodukto di sonsignali: *audio-kaseto*, *audio-vidala*, *audio-rubando*, *audio-signalo*, *audio-sistemo* [AFGHI audio- | G Audio- | R аудио-].

auditori.o. {29ma di aprilo 2015} Chambrego kun bona akustiko, destinita a diskursi, lecioni, seminari, koncerti, edc [AFI auditorium | G Auditorium | HI auditorio, H auditórium | R аудитория | E aŭditorio].

badminton.o {5ma di mayo 2015} [*Sport.*] Sporto simila a teniso, praktikata sur agro plu mikra, per raketi plu lejera e volano [AFI badminton | G Badminton | H bádminton | R бадминтон | E *badmintono, $^{+}$volanludo, $^{+}$volanteniso].

banj.o {5ma di mayo 2015} [*Muz.*] Gitar-simila kord-instrumento kun ronda plata sonbuxo, ordinare fel-tegita [AFHI banjo | G Banjo | I bangio | R банджо | E banĝo].

bankomat.o {5ma di mayo 2015} Sistemo interbanka di gicheti automata, qua posibligas a la klienti di banko, ye irga kloko, prenar pekunio kontanta ek la propra konto, til determinita quanto, per insertar personala magneto-karto en fenduro dil gicheto e kompozar per klavaro la personala kodexo di indentifiko [A bancomat | F bancomat | G Bankomat | H cajero automático, redbanc | I bancomat | R банкомат].

barbeku.o {5ma di mayo 2015} [*Koquo e.c.*] **1** Ligna o metala framo por rostar o grilar manjaji super fairo, normale exterdome. **2** Per extenso repasto o partio per ol. (Vorto prop. da C. Gaubert) [A barbecue (apparatus; meal, party, picnic) | F barbecue (appareil; repas, cuisine, fête) | G ? Grill für Barbecue; Barbecue (sole la vorto "Grill" ne distingas barbekuo de grilo) | H barbacoa (parrilla para asar al aire libre; parrillada, comida; fiesta) | I barbecue (griglia; cottura, festa) | R barbyek'yu | E ~fajrrostilo].

bikini.o. {5ma di mayo 2015} Balno-vesto por mulieri, konsistanta ek supra parto, simila a $^{+}$mam-zono, ed infra parto, simila a kalsono [AFHI bikini | G Bikini | H biquini | I bichini | R бикини | E bikino].

bio- {5ma di mayo 2015} Pref. ciencal indikanta elemento biologial: *agro-bio-teknologio*, *bio-analizar*, *bio-fiziko*, *bio-demografio*, *bio-diverseso*, *bio-geografio* [AFGHIE bio- | R био-].

biskuit.o vice "bisquito" {5ma di mayo 2015}. **REM.** La vorto "bisquito" esas evidenta ortografial eroro, nam la litero "q" en ica vorto esas en nula fonto-linguo. La vorto esas do korektigita, e la formo "bisquito" esas nun obsoleta.

bong.o {5ma di mayo 2015} [*Muz.*] Kubana frap-instrumento konsistanta ek du konatra tamburi interligita, de qui la dextra esas plu granda ("femino") e la sinistra plu mikra

("maskulo") [A bongo drums, AF bongos | FI bongo | G Bongos | H bongó, bongós | R бонго | E bongoj].

celest.o {5ma di mayo 2015} [*Muz.*] Muzik-instrumento kun klavaro, simila a pianeto, ma kun marteleti frapanta stala lami vice tensita kordi [AI celesta, AHI celeste | F célesta | G Celesta | I tipofono | R челеста | E celesto].

celiak.a {5ma di mayo 2015} [*Patol.*] Qua sufras de celiak-morbo. **celiak.o**. Persono celiaka. **celiak-morbo**. +Autoimuna morbo afektanta la tenua intestino di genetikale predispozita *kindi ed adulti, pro ingesto di nutrivi glutenoza (frumento, aveno, sekalo, hordeo, *tritikalo e spelto), e karakterizata da kronika diareo, magresko, fatigeso, edc [A coeliac / celiac disease | F maladie coeliaque, coeliaquie | G Zöliakie | H celiaquía, enfermedad celíaca | I celiachia, morbo celiaco | R целиакия | E *celiako].

cunami.o {5ma di mayo 2015} [*Geol.*] Ondo o serio de ondi produktata da fenomeno (maxim ofte sismo, volkanal erupto submara o terglito) qua rapide movas vertikale granda aquo-maso (maro od oceano) [AFHI tsunami | G Tsunami | R цунами | E cunamo]. MADONNA (*La Plumo Idala* 4, p. 18).

cyan.a. {5ma di mayo 2015} Nom-epiteto di koloro inter blua e verda, importanta en imprimado [AF cyan | G Cyan | H cian | I ciano | R циан | E cejana]. **REM.** Dicernenda de CIANO [*Kem*], anke oficala.

deci- {12ma di mayo 2015} [*Mez.*] Prefixo ciencala (simbolo: d) por dekimo [A deci- | F déci- | G Dezi- | H deci- | I deci- | R ? | E deci-].

deka- {12ma di mayo 2015} [*Mez.*] Prefixo ciencala (simbolo: da) por "dekopla"[A deca-, deka- | F déca- | G Deka- | H deca- | I deca- | R ? | E deka- (dek)].

dialef.o {12ma di mayo 2015} [*Ling.*] Separo pronuncala e metrikala di vokalo finala di vorto de vokalo komencala di la vorto sequanta, tale ke la du vokali egardesas kom apartenanta a du diferanta silabi en la verso [I dialefe].

dierez.o {12ma di mayo 2015} [*Ling.*] Separo pronuncala e metrikala di du foni normale formacanta diftongo, en vorto, tale ke li egardesas kom apartenanta a du diferanta silabi, quale se li formacus hiato. La dierezo indikesas ofte per tremao [A diaeresis | F diérèse | G Diärese | H diéresis | I dieresi |R диерезис].

dinosaur.o {12ma di mayo 2015} [*Paleo.*] Komuna nomo di diversa *sauri del *ordoni *Saurischia* ed *Ornithischia*, ofte tre granda, qui preponderis en la ekosistemi di *mezozoiko dum c. 160 milion yari [A dinosaur | F dinosaure | G Dinosaurier | H dinosaurio | I dinosauro | R динозавр | E dinosaŭro]. **REM.** DINOSAURO remplasis DINOSAURIO, segun propozo da STEVENSON che *Linguolisto* (https://groups.yahoo.com/neo/groups/linguolisto/conversations/messages/1084).

DINOSAURO esas ya konforma al nomi en quar dil sis fontolingui (AFIR), al Greka etimono (σαῦρος "lacerto"), al nomi di multa dinosauri (brontosauro, *stegosauro, *tiranosauro, edc) e di altra granda *reptilii di *mezozoiko (iktiosauro, plesiosauro) ed esas plu facile pronuncebla en la pluralo. STEVENSON (*Progreso* 332, p. 15, 17; 334, p. 10).

e- {12ma di mayo 2015} Prefixo signifikanta "elektronikala": *e-posto*, *e-mesajo*, *e-libro* [AFHI e- | G E-].

ekograf.ar {12ma di mayo 2015} (*tr.*) [*Med.*] Obtenar imajo di organo od altra korpoparto per eki produktata da ultra-soni qui trairas ol: *ekografar la utero di gravida muliero*. **ekograf.il.o**. Aparato uzata por ekografar. **ekograf.o**, **ekograf.ad.o**. Ago e tekniko ekografar [A sonography, ultrasonography, echography | F échographie | G Sonografie, Sonographie, Ultraschall | H ecografía | I ecografia, sonografia | R ультразвуковое исследование, УЗИ, эхография, сонография | E *ekografo, *ekografado]. **ekograf.ur.o**. Imajo obtenita per ekografilo [A sonogram, echogram | F échographie, écho | G Sonogramm | H ecografia | I ecogramma | R эхограмма, сонограмма | E *ekografaĵo].

ergativ.o {12ma di mayo 2015} [*Gram.*] (en la *Baska ed altra lingui) Kazo dil subjekto di transitiva verbi [A ergative | F ergatif | G Ergativ | HIE ergativo | R эргатив].

ergonomi.o. {12ma di mayo 2015} Studio dil relato inter la homo ed altra elementi di lua medio (precipue laboral) ed apliko di principi e metodi por augmentar olua komforto, sekureso ed efikiveso [A ergonomics | F ergonomie | G Ergonomie | H ergonomía | I ergonomia | R эргономика | E ergonomio]. **ergonomi.al.a**. Konforma al principi di ergonomio: *ergonomiala moblo*, *klavaro*, *kontoro* [A ergonomic | F ergonomique | G ergonomisch | H ergonómico | I ergonomico | R эргономический | E ergonomia].

etimon.o {12ma di mayo 2015} [*Ling.*] Vorto de qua altra vorto historiale derivesas [A etymon | F étymon | G Etymon | H étimo | IE etimo | R этимон]. ROZE (p. 80).

fail.o {12ma di mayo 2015} [*Informatiko*] Ensemblo de informi dijitaligita, qui esas kodexigita e lektebla nur da softwaro [A computer file | F fichier informatique | G Datei | H archivo, fichero | I file | R файл | Rt fayl].

fobi.o {12ma di mayo 2015} [*Psik.*] Pavoro intensa, nenormala e neracionala pri kozo o situaciono [A phobia | F phobie | G Phobie | HI fobia | R фобия | E fobio]. RYLANDER (p. 117), NEVES (Gardero di trupi, p. 20).

fotogenik.a {19ma di mayo 2015} Qua aspektas atraktive sur fotografuri [A photogenic | F photogénique | G fotogen | H fotogénico | I fotogenico | R фотогеничный | E fotoplaĉa]. **REM.** Dicernenda de FOTOGENA [*Biol.*], anke oficala.

franchiz.ar {19ma di mayo 2015} (*tr.*) [*Kom.*] Permisar a persono o firmo vendar (vari oservi) od explotar (establisuro, fabrik-marko, edc) en certena regiono uzante komercala

nomo qua apartenas al permisanto: *franchizar varo*, *fabrik-marko*, *restorerio*, *butiko-kateno* [A to franchise | F franchiser | G konzessionieren | H franquiciar | I dare in franchising | E °franĉizi]. **franchiz.o**. Tala permiso [AF franchise | G Franchise | H franquicia | I franchising | R франчайзинг | E °franĉizo]. **franchiz.ant.o**. Persono o firmo qua franchizas ulo [AI franchisor | F franchiseur | G Franchisegeber | H franquiciador | E °franĉizdonanto]. **franchiz.ari.o**. Persono o firmo qua recevas franchizo [AI franchisee | F franchisé | G Franchisenehmer | H franquiciado | E °franĉizricevanto].

fruktos.o {19ma di mayo 2015} [*Kem.*] Sukro trovata en multa frukti ed en mielo ($C_6H_{12}O_6$) [AF fructose | G Fruchtzucker, Fruktose | H fructosa | I fruttosio, levulosio | R фруктоза | E fruktozo].

galinace.o {19ma di mayo 2015} [*Zool.*] Komuna nomo di singla ucelo del *ordono *Galliformes* (hano, dindo, fazano, pavono, pintado, perdriko, edc), ordinare herbivora, e karakterizata per kurta beko, robusta gambi ed ali kurta e rondatra [A gallinacean | F gallinacé, FI galliforme | G Hühnervogel | H gallinácea | I gallinaceo | R (~i) курообразные, куриные | E galinoforma birdo]. PESCH, p. 111, 160, 203, 207, 286, 314, 428, 432, 440 (che DINDO, FAZANO, GRUZO, HANO, KOLOMBO, KRESTO, PAVONO, PERDRIKO, PINTADO).

geizer.o {19ma di mayo 2015} [*Geol.*] Fonto naturala qua de tempo a tempo ekjetas aquo varmega e vaporo [AFI geyser | G Geiser | H géiser | R гейзер | E gejsero].

gey.o. {19ma di mayo 2015} Homulo homeosexuala [A gay | F gay | G Gay, Schwule (?) | H gay | I gay | R гей (?)].

gimkan.o {19ma di mayo 2015} [*Sport.*] Konkurso destinata ad automobili, motorcikli, bicikli, kavalkeri, edc, sur agro plena de obstakli e diversa desfacilaji, dum qua on evaluas la rapideso, habileso e nombro de falii dal konkursanti [AFI gymkhana | G Gymkhana | HI gincana | I gimcana | R спортивные состязания | E ĝimkano].

ginseng.o {19ma di mayo 2015} [*Bot.*] **1** Komuna nomo di plura planti del gen. *Panax* del fam. *Araliaceae*, kreskanta precipue en Chinia e Korea e produktanta radiki uzata medicinale e kom afrodiziako. **2** Ta radiki [AFHI ginseng, A genseng | G Ginseng | R женьшень | E ginsengo; panako].

glid.ar {19ma di mayo 2015} (*ntr.*) Flugar sen movar ali (pri uceli) o sen uzar motoro (pri aeroplani) [A to glide | F planer | G segeln, gleiten | H planear | I planare | R планировать | E glisi]. **glid.il.o**. Senmotora aeroplano qua flugas nur per la forco di atmosferala flui [A glider | F planeur | G Segelflugzeug | H planeador | I aliante | R планёр | E glisilo].

guru.o {19ma di mayo 2015} **1** Hindua spiritala maestro. **2** (*fig.*) Respektata ed influiva experto pri ula fako [(1,2) AFI guru | F gourou | G Guru | H gurú | R гуру | E guruo].

haiku.o {19ma di mayo 2015} [*Lit.*] Speco di poemeto triversa, qua havas origino en la literaturo Japoniana, kun kontenaji deskriptanta la naturo [A haiku | F haïku | G Haiku | H haiku | I haiku | R хайку].

handbal.o {19ma di mayo 2015} [*Sport.*] Sporto en qua du esquadi sep-homa esforcas lansar balono aden l'adversa goluyo impulsante ol per la manui [AF handball | G Handball | H balonmano | I pallamano | R гандбол | E handbalo, manpilko].

hapax.o {26ma di mayo 2015} [*Gram.*] Vorto od expresuro aparanta nur unfoye en la tota korpuso di certena linguo od epoko, en la tota verkaro da certena autoro od en certena verko [AFI hapax | G Hapax | H hápax | I hapax legomenon |R гапакс | E hapakso].

hashtag.o {26ma di mayo 2015} Speco di etiketo formacita da vorto, o serio de vorti atachita, preirata dal simbolo #, uzata en la komenti di la sociala reti, qua funcionas kom klef-vorto por atingar plu facile mesaji pri determinita temo [AFHI hashtag | G Hashtag | R хештег].

hedonism.o. {26ma di mayo 2015} Etikala tendenco segun qua la skopo e motivo di homala agado esas la serchado di plezuro [A hedonism | F hédonisme | G Hedonismus | HE hedonismo | I edonismo | R гедонизм]. MARTIGNON (*Letro internaciona* 2001, jul.-ag., p. 2).

hedonist.o. {26ma di mayo 2015} Adepto di hedonismo [A hedonist | F hédoniste | G Hedonist | H hedonista | I edonista | R гедонист | E hedonisto].

hekto- {26ma di mayo 2015} [*Mez.*] Prefixo ciencala (simbolo: h) por "centopla" [A hecto- | F hecto- | G Hekto- | H hecto- | I etto- | R гекто-].

hematom.o {26ma di mayo 2015} [*Patol.*] Sangoza intumecajo en tisuo [A haematoma, (US)H hematoma | F hématome | G Hämatom, Bluterguss | I ematoma | R гематома | E hematomo].

hidrokarbid.o {26ma di mayo 2015} [*Kem.*] Substanco konsistanta ek hidrogeno ed oxigeno (C_nH_m) [A hydrocarbon | F hydrocarbure | G Kohlenwasserstoff | H hidrocarburo | I idrocarburo | R углеводород | E hidrokarbido, hidrokarbono].

hipermerkat.o. {26ma di mayo 2015} Granda supermerkato ofranta multa-sorta vari, ordinare situita for urbo-centro e provizita per privata gareyo por sua klienti [A hypermarket | F hypermarché | G Hypermarkt | H hipermercado, híper | I ipermercato | R гипермаркет | E +hiperbazaro, *hipermarkto].

idiolekt.o {26ma di mayo 2015} [*Ling.*] Aparta parolmaniero di singla persono, dicernebla lexike, sintaxe e pronunce, ed ordinare reflektanta lua personala traiti, experienci, edukeso, kulturala preferi, edc [A idiolect | F idiolecte | G Idiolekt | H idiolecto | I idioletto | R идиолект | E *idiolekto].

imam.o {26ma di mayo 2015} [*Islam.*] **1** Persono qua guidas komuna pregi en moskeo. **2** Religial e politikal supereno di Islamo. [AFI imam, A imaum | FI iman | G Imam | H imán | I imano | R имам | E imamo].

infruktesenc.o {26ma di mayo 2015} [*Bot.*] Frukteskinta infloresenco [A infructescence | F infrutescence | G Fruchtstand, Fruchtverband | H infrutescencia | I infruttescenza, fruttescenza | R соплодие | L infructescentia | E infruktesko].

inox.o. {26ma di mayo 2015} Ne-oxidigebla (t.e. rust-espruva) stalo [AFH inox, A stainless steel | F acier inoxydable | G Inox, rostfreier Stahl | H acero inoxidable | I acciaio inox, acciaio inossidabile | R нержавеющая сталь | E neoksidebla ŝtalo].

intra- {2ma di junio 2015} Pref. signifikanta "interna": *intra-celula* (en celulo o celuli) diferas de *inter-celula* (inter du o plura celuli) [AFGHIE intra- | G Intra- | R внутри-]. **REM.** INTRACELUL- ed INTRAMOLEKUL- cesis existar kom aparta radiki.

iridec.ar {2ma di junio 2015} (*ntr.*) Reflektar lumo ye kolori chanjanta: *iridecanta aerobuleto*, *perlomatro* [A to be iridescent, iridesce | F être iridescent, chatoyer | G schillern in Regenbogenfarben | H ser iridiscente, irisar | I essere iridescente | E irize lumi]. ROZE (p. 85).

jinz.o. {2ma di junio 2015} Speco di pantalono taliita kun 5 poshi, di qui le posteriora sutita sur la stofo dil korpo dil pantalono. Olu havas evidenta suturi sur la bordi di la diversa parti qui kompozas la pantalono. Maxim ofte la jinzo esas fasonita ek stofo texita grosiere ed ordinare blua [AFHI jeans | G Jeans | H pantalón vaquero | R джинсы].

judo.o {2ma di junio 2015} [*Sport.*] Japoniana lukto-sporto inter du personi [AFHI judo | G Judo | H yudo | R дзюдо | E ĵudo]. **judo.er.o**, **judo.ist.o**. Persono qua praktikas judoo [AFI judoka | G Judoka | H yudoka | I judoista | R дзюдоист | E ĵudisto].

kampus.o. {2ma di junio 2015} Tereno di universitato, inkluzanta la domi [AFI campus | F complex universitaire | G Campus, Universitätsgelände | H ciudad universitaria | I città universitaria, cittadella universitaria | R кампус | E *kampuso].

karate.o {2ma di junio 2015} [*Sport.*] Japoniana lukto di atako e defenso per subita bati dal manui, pugni, kudi, genui e pedi [AHI karate | F karaté | G Karate | H kárate | I karatè | R карате | E karateo].

kardigan.o. {2ma di junio 2015} Vesto simila a jerzeo, quan on apertas e klozas fronte per butoni o zipo [AFI cardigan | G Strickjacke | H chaqueta de punto; cárdigan | R кардиган | E trikita jako, *kardigano].

katars.o {2ma di junio 2015} **1** Sento di pasionala puresko o liberesko pro forta emoci (hororo, kompato, edc) ekvokata da sufrado da altri, sive en reala vivo, sive dum juo di teatrajo, filmo, libro, edc. **2** [*Psik.*] Psikanalizala terapio qua vizas eliminar simptomi per

parola exterigo di represata traumati. [AF catharsis | G Katharsis | H catarsis | I catarsi | R катарсис | E *katarso].

kivi.o {2ma di junio 2015} [*Bot.*] Frukto manjebla, oblonga, kun piloza brunatra shelo e pulpo hele verda, acidatra, sukoza e plena de mikra nigra semini, produktata da kiviiero [A kiwifruit, AFHI kiwi | G Kiwi | H quivi | I kivi | R киви | E kivo]. **kivi.ier.o**. Klimera arbusto del fam. *Actinidiaceae*, indijena en Chinia ma nun kultivata en altra regioni ne tro kolda (*Actinidia deliciosa* = *Actinidia chinensis*).

klementin.o {2ma di junio 2015} [*Bot.*] Frukto tre simila a mandarino, kun oranjee reda shelo facile forigebla, produktata da klementiniero [A clementine | F clémentine | G Klementine | HI clementina | I mandarancio | R клементин | E klementino]. **klementin.ier.o**. Arboro del fam. *Rutaceae*, hibrido di mandariniero ed oranjiero (*Citrus clementina*).

kobr.o {2ma di junio 2015} [*Zool.*] Komuna nomo di plura venenoza serpenti del fam. *Elapidae*, precipue del gen. *Naja*, qui minacate plularjigas sua kolo [AFHI cobra, AFH naja | G Kobra | I naia | R кобра | E kobro, najo].

kognat.o. {2ma di junio 2015} Decendanto per femini de komuna femina ancestro [A cognate | F cognat | G Kognat | H cognado | I parente in linea femminile | R когнат | E kognato]. -> AGNATO

kolaps.ar {9ma di junio 2015} (*ntr.*) Falar pro exhausteso. **kolaps.o**. Tala ago [A collapse | F collapsus | G Kollaps, Kreislaufversagen, Zusammenbruch | H colapso | I collasso | R коллапс | E kolapso]. ROZE (p. 87).

kondom.o. {9ma di junio 2015} Kauchuka protektilo por peniso, uzata dum sexuago, por preventar infekteso o gravidigo [AFI condom | G Präservativ, Kondom | HI preservativo, H condón | I profilattico | R презерватив, кондом | E kondomo].

konstelacion.o {9ma di junio 2015} [*Astron.*] Ensemblo de steli qui vidate del Tero semblas formacar figuro, a qua on atribuas propra nomo [AF constellation | G Konstellation, Sternbild | H constelación | I costellazione | R констелляция | E konstelacio]. NEVES (Progreso 326, p. 16).

korpus.o. {9ma di junio 2015} Kolekturo de texti od altra dokumenti, ordinare en elektronikala formato, uzata por studii ed analizi linguistikal, literatural, edc [AFHI corpus | G Korpus | R корпус | E korpuso].

kungfu.o {9ma di junio 2015} [*Sport.*] Generala nomo por plura Chiniana kombat-arti, kun o sen armi [AI kung fu | FH kung-fu | G Kung-Fu | R кун-фу | E kungfuo].

latrin-vaz.o. {9ma di junio 2015} Latrinala meblo uzata por urinifo, fekifo e vomo, konsistanta ek vazo ceramika od inoxa, ordinare provizita per sidila platajo mi-cirkla, lido

ed aquo-spricigiva aparato [A toilet, toilet bowl | F toilette | G Toilette | H inodoro, retrete, taza | I vaso, water | R унитаз | E +necesseĝo, +neceseja seĝo, °necesujo, *necesabo].

laut-parol.il.o. {9ma di junio 2015} Elektromekanikala aparato transformanta elektrala kurento a son-ondi [A loudspeaker, speaker, speaker system | F haut-parleur | G Lautsprecher | H altavoz, bafle, (Amer.) parlante | I altoparlante | R громкоговоритель | E laŭtparolilo]. -> MEGAFONO

lazer.o. {9ma di junio 2015} Aparato emisanta tre streta e koheranta lum-ondo kun tre preciza frequeso: *lazer-radii* [AFI laser | G Laser | H láser | R лазер | E lasero].

legu.o. {9ma di junio 2015} Anciena mezur-unajo di longeso, diversa-valora segun la landi (4 km cirkume) [A legue | F lieue | G Wegstunde | H legua | I lega | R лье, лига | E leŭgo].

legumen.o {9ma di junio 2015} [*Bot.*] Frukto o semino di leguminoso [A legume, legumen | F gousse (légume) | G Hülsenfrucht | H legumbre | I legume | R бобовые (?) | L legumen].

lesbian.o. {9ma di junio 2015} Homino homeosexuala [A lesbian | F lesbienne | G Lesbe, Lesbierin | H lesbiana | I lesbica | R лесбиянка (?)].

limb.o {9ma di junio 2015} **3** [*Ekl.*] Singla de du loki an la limiti di inferno, ube restas rispektive la anmi di infanti mortinta ante baptesar ed olti di justi mortinta ante la rezurekto da Iesu Kristo. **4** Danso kun origino en l'insulo Trinidad, dum qua la dansanto devas pasar, kun la pektoro vers-supre, sub bastono horizontala sen tushar ol e sen falar addope. [AHI limbo | F (3) limbe; (4) limbo | G (3) Limbus; (4) Limbo | R (3) лимб; (4) лимбо | L (3) limbus | E (3) limbo].

lime.o {16ma di junio 2015} [*Bot.*] Frukto mikra e verd(atr)a, ronda od ovala, richa ye vitamino C, kontenanta acidatra suko, ordinare uzata quale citronsuko en Usa ed en tropikala landi [AF lime | G saure Limette, Limonelle | H lima, lima ácida | I limetta, limetta acida | R лайм | E limeo, verda citrono]. **lime.ier.o**. Arbustatra citruso, tre dornoza, indijena en sudest-Azia, produktanta limei (*Citrus* (x) *aurantiifolia*).

limerik.o {16ma di junio 2015} [*Lit.*] Speco di poemeto kinversa kun kontenajo fantazioza, humuroza o paradoxa, kun skemo di rimi AABBA [A limerick | F limerick | G Limerick | H limerick | I limerick | R лимерик].

limuzin.o. {16ma di junio 2015} Automobilo longa, klozita, havanta adminime quar pordi ed ofte parieto avan la voyajanti [AFI limousine | G Limousine | H limusina | R лимузи | E limuzino].

lobi.o. {16ma di junio 2015} Grupo de reprezentanti di ekonomial, ideologial od altraspeca organizuri qui esforcas per propagando, minacado, pekunio od altra moyeno influar la decidi di politikisti e legifisti favore la interesti di ta organizuri [AFHI lobby | G Lobby | R лобби | E premgrupo, *lobio]. NEVES (*Progreso* 339, p. 24).

luminec.ar {16ma di junio 2015} (*ntr.*) [*Fizik.*] Emisar lumo sub basa temperaturo, exemple fosforece o kemie, kontraste ad inkandecar [A to be luminescent, luminesce | F être luminescent | G lumineszieren | H ser luminescente | I essere luminescente | R люминесцировать | E lumineski].

machet.o. {16ma di junio 2015} Pezoza kultelo larja-lama, ordinare uzata por tranchar sukro-kani ed apertar ped-voyo en densa foresto, precipue en Sud-Amerika ed Afrika [AHI machete | F machette | G Machete | R мачете | E maĉeto].

magent.a. {16ma di junio 2015} Nom-epiteto di primara koloro purpuratra, importanta en imprimado [AFGHI magenta | R маджента | E *magenta].

magm.o {16ma di junio 2015} [*Geol.*] Varmega liquida materio qua produktesas profunde en la ter-krusto e transformesas a petro kande ol koldeskas en profundajo o sur la surfaco [AFHI magma | G Magma | R магма | E magmo]. NEVES (*Progreso* 327, p. 8).

makro- {16ma di junio 2015} Pref. ciencala indikanta grandeso, kontraste a $^{+}$mikro-: *makromolekulo*, *makronukleo*, *makrofiziko*, *makroekonomiko* [AFHI macro- | G Makro- | R макро- | E makro-].

makrobiotik.o. {16ma di junio 2015} Specala vivostilo de Aziana origino, karakterizata i.a. da nutrala sistemo qua uzas precipue legumi e cereali sen kemiala adjuntaji e klasifikas la nutrivi segun la principo di "yin" e "yang": *makrobiotikala nutrivo*, *disho*, *restorerio* [A macrobiotics | F macrobiotique | G Makrobiotik | H macrobiótica | I macrobiotica | R макробиотика | E makrobiotiko]. **makrobiotik.an.o**. Adepto di makrobiotiko.

mam-zon.o. {16ma di junio 2015} Subvesto por mulieri, konsistanta en ulasorta zono provizita per du mi-sfera peci, por subtenar la mami [A bra, brassiere | F soutien-gorge | G Büstenhalter, BH | H sujetador, sostén | I reggiseno, reggipetto | R лиф, лифчик, бюстгальтер | E mamzono].

mamb.o {16ma di junio 2015} [*Muz.*] Kubana muziko e danso, tre populara dum la 50a yari dil 20ma yc [AFHIE mambo | G Mambo | R мамбо].

marshmal.o. {23ma di junio 2015} Dolcajo sponjatra origine facita ek malvavisko [AI marshmallow | F guimauve | G Marshmallow, Mäusespeck | H malvavisco, masmelo, nube, esponjita | R маршмалоу | E *marŝmalo].

megafon.o. {23ma di junio 2015} Aparato kono-forna, ordinare portebla, por lautigar e direktar la voco di parolanto, uzata precipue dum surstrada asembli [A megaphone, loud hailer, (US) bullhorn | F mégaphone | G Megaphon, Sprachrohr | H megáfono | I megafono | R мегафон, рупор | E laŭtparolilo, megafono]. **REM.** Ca defino di MEGAFONO, quan impozas la internacioneso dil termino, esas konforma a DYER ma ne a PESCH, qua donas a MEGAFONO la senco di LAUT-PAROLILO.

melism.o {23ma di junio 2015} [*Muz.*] Tonala chanjo en silabo di texto dum ke olca esas kantata [AFHI ~a | G Melisma | R мелизм | E *melismo]. STUIFBERGEN (*Progreso* 338, p. 12).

metro.o {23ma di junio 2015} Fervoyo uzata en la granda urbi por transporto di personi de quartero ad altra, per treni qui movas maxim ofte tra tuneli sub la surfaco dil urbo, ma anke sur la surfaco o super olu. **Ext.** Anke abreviuro di *metro-staciono* e di *metro-treno* [A metro, subway, underground railway | F métro, métropolitain | G Metro, U-Bahn | H metro, subterráneo, ferrocarril metropolitano | I metro, metrò, metropolitana | R метро, метрополитен].

mikro- {23ma di junio 2015} **2** Pref. ciencala indikanta mikreso, kontraste a makro-: *mikrokosmo*, *mikroekonomiko* [AFGHI micro- | G Mikro- | R микро- | E mikro-].

militar.a. {23ma di junio 2015} Militistala [A military | F militaire | G Militär-, militärisch | H militar | I militare | R военный | E militista]. **militar.ig.ar**. Organizar o preparar militare (exemple, per sendar soldati, docar militara aferi, augmentar la povo di armeo, edc): *militarigar lando*, *regiono*. **militar.ism.o** **1** Politikala sistemo en qua preponderas la militara povo. **2** Tendenco a fortigar armeo e solvar konflikti (precipue internaciona) per milito. **militar.ist.o**. Adepto di ta sistemo o tendenco. **REM.** MILITARISM- cesis existar kom aparta radiko. DYER prizentas MILITARISTO e MILITARIGAR kom derivaji de MILITARISMO, quo supozigas "latenta" existo di MILITAR- kom aparta radiko; STUIFBERGEN (*Progreso* 338, p. 10: *militara zono*).

muesli.o. {23ma di junio 2015} Manjajo ek cereali, sika frukti, semini, edc [AFHI muesli | F musli | G Müsli, Müesli | I müsli | R мюсли | E muslio].

nargile.o. {23ma di junio 2015} Orientala pipo konsistanta ek vazo plena de parfumizita aquo, quan la fumuro trairas ante arivar al boko tra longa flexebla tubo [A hookah, narghile | F narguilé, narghilé | G Wasserpfeife | H narguile | I narghilè | R кальян, наргиле | E nargileo].

niuz.o {23ma di junio 2015} [*Tekn.*] (aludante jurnali, inform-agenterii) Sorto specala di informi: redakturo qua naracas fakti ne-expektita, di qui la exakteso esas verifikita rigoroze (quale agus lo historiisto), e qua eliminas la detali qui ne interesus la lektonti [A piece of news | F nouvelle | G Nachricht | H noticia | I notizia | R новости ?].

optim.a. {23ma di junio 2015} Atinginta la maxim bona stando [AFG optimal | H óptimo | I ottimo, ottimale | R оптимальный | E optimuma]. **optim.ig.ar**. Igar ulo maxim bona posible: *optimigar la sanesala servi* [A optimize, optimise | F optimiser | G optimieren | H optimizar, optimar | I ottimizzare | R оптимизировать | E optimumigi]. **optim.aj.o**, **lo optim.a**. Ulo en la maxim bona stando [AF optimum | G Optimum | H óptimo | I ottimo | R оптимум | E optimumo]. **REM.** OPTIMIST- ed OPTIMISM- cesis existar kom aparta radiki e reguloze derivesas de OPTIM-. (~e) JUSTE (*Progreso* 306, p. 7).

oximor.o {23ma di junio 2015} [*Gram.*] Stil-figuro qua konsistas en uniono di du vorti havanta kontrea senci, exemple "plezuro chagrena", "eloquenta silenco" [AF oxymoron | F oxymore | G Oxymoron | H oxímoron | I ossimoro | R оксюморон | E oksimoro].

palindrom.o. {23ma di junio 2015} Vorto, frazo, verso o nombro lektebla de sinistre a dextre o de dextre a sinistre, pro havar la sama senco en amba sinsi (exemple: *oxo*, *ili*, *otito*, *oro*, *1331*) [AF palindrome | G Palindrom | H palíndromo; capicúa | IE palindromo | R палиндром]. NEVES (*Progreso* 326, p. 17; 333, p. 8).

peaj.o. {30ma di junio 2015} Pekunio pagenda por uzar choseo, ponto, edc: *augmentar*, *diminutar peaji* [A toll | F péage | G Zoll | H peaje | I pedaggio | R плата за проезд | E *peaĝo]. **peaj.ey.o**. Loko ube on pagas peajo [A tollbooth | E *peaĝejo]. **peaj.ist.o**. Oficisto qua inkasas peaji [A tollkeeper | F péagiste | H peajero | E *peaĝisto]. **peaj.iz.ar**. Impozar peajo a: *peajizar choseo*, *ponto* | *peajizita choseo* [A toll-road] | *peajizita ponto* [A toll-bridge].

piktogram.o. {30ma di junio 2015} Imajo reprezentanta konkreta objekto od ago, nun ordinare uzata en instrucioni, sur aparati e mashini, en publika loki, edc, por indikar ulo, informar, avertar o guidar ulu, edc [A pictogram | F pictogramme | G Piktogramm | H pictograma | I pittogramma | R пиктограмма | E piktogramo].

pink.a. {30ma di junio 2015} Kun koloro meza inter blankeso e redeso [A pink | F rose | G rosa | H rosa | I rosa | R розовый]. **REM.** La vorto "rozea" esas neexakta, nam ne omna rozi havas ta koloro. MADONNA (*La Plumo Idala* 6, p. 34).

polo.o {30ma di junio 2015} [*Sport.*] **1** Sporto en qua du quar-homa esquadi kavalkanta kavali o ponei esforcas lansar bulo ligna o plastika aden l'adversa goluyo impulsante ol per longa-mancha bastoni martelatra [AFHI polo | G Polo | R поло | E poloo, maleopilko]. **2** Komuna nomo di plura varianti di poloo o di altra sporti qui ne uzas tala bastoni por impulsar bulo o balono: *aquo-poloo*, *biciklo-poloo*, *elefant-poloo*, *kayak-poloo*, *kamel-poloo*, *nivo-poloo*.

proto- {30ma di junio 2015} Pref. ciencala signifikanta "unesma, tre frua, primitiva, ancestra": *protogalaxio*, *protogermana*, *protohistorio* [AFHIE proto-, AF prot- | G Proto- | R прото-].

pudend.o {30ma di junio 2015} [*Anat.*] Extera sexuala organi [A pudendum, genitals, genitalia, AI pudenda | F organes génitaux | G Scham, Genitalien | H partes pudendas, genitales | I pudende, genitali | R гениталии | L pudenda | E pudendo]. **pudend.al.a**. Koncernanta la pudendo: *pudendala arterio*, *veino*, *nervo*.

puzl.o. {30ma di junio 2015} Ludilo konsistanta ek fragmenti o peci quin on mustas asemblar por obtenar imajo od objekto [AFHI puzzle | G Puzzle | R пазл | E puzlo].

radi.o {30ma di junio 2015} **1** Rekta fasko di lumo, kaloro od altra energio: *sun-radio* | *lum-radio* | *infrareda*, *ultraviolea radii* | *X-radii*. **2** Singla de la linei, bendi, edc departanta del centro di ulo **3** (*fig.*) Mikra quanto de ulo bona o joyigiva: *on vidis radio di feliceso en lua okuli* | *extingesis lua lasta radio di espero*. **4** Sistemo di sendado e recevado di mesaji tra la aero per elektromagnetala ondi: *radioemiso*, *radio-frequeso*, *radio-recevilo*. **5** Praktikala organizado di tala sistemo per stacioni od altra centri emisanta informi ed altra programi: *radio-amatoro*, *radio-askolteri*, *radio-klubo*, *radio-programo*, *radio-staciono*, *radio-taxio*. **6** (*pop.*) Aparato por recevar tala emisi [A ray (1-3); radio (4-6); radiobroadcasting (5) | F rayon (1-3); radio (4-6); radiophonie (4); radiodiffusion (5) | G Strahl (1-3); Radio (4-6) | H rayo (1-3); radio (4-6); radiodifusión (5) | I raggio (1-3); radio (4-6); radiodiffusione (5) | R луч (1-3); спица (2); радио (4-6); радиоприёмник (6) | E radio (1-5); +radiodissendo, +radiodisaŭdigo (5); radioricevilo (6)]. -> RADIACAR (DE COCK), RADIUSO (CARNAGHAN), SPOKO (DE COCK). (4,5) FEDER/NORDIN (*Radio-lexiko*), JUSTE (*La jaro*, p. 82), PESCH (p. 100, che DEKREMENTO e DEKREMETRO; p. 363, che MEGAFONO), RYLANDER (p. 29, 253, 435), STEVENSON (*Progreso* 331, p. 17, 18); (6) DE COCK (p. 18, che TRANSISTORO).

remov.ar (ulo de) {30ma di junio 2015} (*tr.*) Portar objekto de ula loko ad altra nedeterminita, privacante ta loko del objekto; despozar; absentigar. Ex: *Removar stopilo de botelo* [A to take away, to take off, to remove | F enlever, ôter | G entfernen, wegnehmen | H quitar, sacar | I togliere, rimuovere | R снять | Rt snyat']. **REM.** Ita verbo korespondas a la Latina *tollere*, e til nun uzesis por ta senco la verbo *deprenar*. Or, ca verbo implikas l'ideo di preno, e ne sempre on prenas, kande on removas: la stradi esas liberigata de la nivuro da specala vehili qui removas ol per pulsar, e ne per prenar; kande on uzas plum-fasko por removar polvo de moblo, on ne prenas ol. La verbo *prenar* esas la kontreajo di *lasar*; la verbo *removar* esas la kontreajo di *pozar*; *prenar* e *lasar* implikas ideo ke l'aganto rispektive proximigas a su e forigas de su l'objekto, *removar* e *pozar* ne implikas ta ideo. *Removar* esas verbo meza inter *diplasar* e *supresar*, ma korespondas exakte a nula de li: en *diplasar* importas adube pozesas l'objekto diplasata, en *removar* to ne importas: to quo importas esas nur ke l'objekto ne plus esas en la loko de ube on removis ol; *supresar* donas ideo di desaparigo, di destrukto: objekto supresita ne plus existas, ma objekto removita duras existar en altra loko, nedeterminita. *Removar* esas do nek *diplasar* nek *supresar*, ma esas en la mezo inter oli. *Removar* esas simple la vera kontreajo di *pozar*; Ido til nun indijis ta kontreajo.

samuray.o. {30ma di junio 2015} [*Hist.*] Membro di feudala militista kasto di Japonia ante la industriala epoko [AI samurai | F samouraï | G Samurai | H samurái, samuray | R самурай | E samurajo].

sari.o. {30ma di junio 2015} Longa stofa bendo quan Indianini volvas e drapiras cirkum la korpo [AFHI sari, A saree | G Sari | H sarí | R сари | E sario].

seitan.o. {30ma di junio 2015} Sponjatra manjajo ek frumento-gluteno, tre proteinoza, ofte konsumata da vejetarani, vegani e makrobiotikani [AFI seitan | G Seitan | H seitán | R сейтан]. -> TOFUO. NEVES (*La Plumo Idala* 5, p. 20, 21, 22, 23).

shaman.o {7ma di julio 2015} [*Rel.*] (origine che tribui en Siberia, Nord-Amerika e Chinia) Viro qua povas komunikar ed interagar kun spiritala forci e per lia helpo risanigar maladi, dominacar la vetero, divinar kozi, interpretar sonji, edc [A shaman | F chaman | G Schamane | H chamán | I sciamano | R шаман | E ŝamano]. **shaman.ism.o**. *Animista religio fondita sur kredo al povo di shamani [A shamanism | F chamanisme | G Schamanismus | H chamanismo | I sciamanismo | R шаманство | E ŝamanismo]. MARTIGNON (*Letro Internaciona* 1999, nov.-dec., p. 3; *La Suno di Tiahuanako*, p. 10).

sinalef.o {7ma di julio 2015} [*Ling.*] Uniono pronuncala e metrikala di vokalo finala di vorto a vokalo komencala di la vorto sequanta, tale ke la du vokali pronuncesas en la sama eksuflo ed egardesas kom apartenanta ad un silabo en la verso [A synalepha | F synalèphe | G Synaloiphe, Synaloephe | H sinalefa | I sinalefe].

sinerez.o {7ma di julio 2015} [*Ling.*] Uniono pronuncala e metrikala di du vokali normale formacanta hiato, en vorto, tale ke li egardesas kom apartenanta ad un silabo, quale se li formacus diftongo [A synaeresis | F synérèse | G Kontraktion, Synärese | H sinéresis | I sineresi | R синерезис].

sinergi.o. {7ma di julio 2015} Reciproka influo da diversa personi, grupi, organi, forci, substanci od altra elementi, tale ke per kunlaboro o kunagado li atingas rezulto plu efikiva kam olta atingebla da singla elemento per laboro od ago individuala [A synergy | F synergie | G Synergie | HI sinergia | R синергия, синергизм | E sinergio].

sintagm.o {7ma di julio 2015} [*Ling.*] Sintaxala unajo ek du o plura morfemi (exemple: "ter-pomo", "red-pelo", "milit-hakilo di la red-peli" [A syntagm, syntagma | F syntagme | G Syntagma | HI sintagma |R синтагма | E sintagmo].

skaut.o. {7ma di julio 2015} Membro di klubo praktikanta skautismo [AFHI scout | G Pfadfinder | R скаут | E skolto]. **skaut.ism.o**. Movemento iniciita da Angla militisto Robert Baden-Powell (1857-1941), vizanta formacar la karaktero, sentimento di honoro, saneso ed entraprezemeso di yuni, asemblante li en trupi qui subisas diciplino libere aceptata. (~o) *Mondo* (XI, p. 51), NEVES (*Progreso* 326, p. 17).

smail.ar {7ma di julio 2015} (*ntr.*) Ridar tenue, kun tre lejera movo di la boko e dil okuli [A to smile | F sourire | G lächeln | H sonreír | I sorridere | R улыбаться, улыбнуться].

smartfon.o. {7ma di julio 2015} Aparato transportebla qua unionas funcioni di mikra komputero e di telefonilo, kun posibleso instalar plusa softwari qui adjuntas nova funcioni [AFI smartphone | G Smartphone | H teléfono inteligente | R смартфон].

soy.o {7ma di julio 2015} [*Bot.*] **1** Yarala planto del fam. *Fabaceae*, vaste kultivata pro sua tre nutriva semini, ordinare nomata "grani" o (min korekte) "fabi" (*Glycine max*): *soyo-fabi*. **2** Ta grani: *soyo-farino*, *soyo-lakto*, *soyo-sauco* [A soya (bean), (US) soy(bean) | F soja, soya | G Soja(bohne) | H soja, (Amer.) soya | I soia | R соя | E sojherbo; sojfabo]. **soy.a**. Qua konsistas ek soyo o kontenas ol: *soya butro*, *lakto*, *yogurto*. -> TOFUO. (~o) H. NEUSSNER (*Progreso* 341, p. 7).

spagat.o {7ma di julio 2015} [*Sport.*] Movo o pozeso di ulu maxime eskartanta amba gambi adlatere, o l'una adavane e l'altra addope, til ke li jacas en opozita direcioni sur la sulo (ofta en gimnastiko, baleto, yogo, edc) [A split, splits | F grand écart | G Spagat | H spagat | I spaccata | R шпагат | E spagato].

spam.o. {7ma di julio 2015} Mesajo nedezirata di posto elektronikala, precipue kun skopo di reklamo [A spam | F spam | G Spam | H spam, mensaje basura | I spam | R спам].

sudoku.o. {7ma di julio 2015} Ludo enigmata konsistanta ek quadrato formacata da 81 (9×9) faketi, qui formacas anke 9 plu mikra quadrati de 3×3 faketi single; en la faketi esas skribenda cifri de 1 a 9, tale ke en singla lineo, kolumno e quadrateto de 3×3 faketi trovesez unfoye omna cifri de 1 a 9 [A sudoku | F sudoku | G Sudoku | H sudoku | I sudoku | R судоку].

tanga.o. {14ma di julio 2015} Subvesto o balno-vesto ek mikra peco kovranta nur la pudendo e ligita al korpo per du streta bendi, l'una cirkum la tayo e l'altra inter la glutei [A thong; T-string; G-string; V-string | FHI tanga; F string | G Tanga | R танга; стринг | E *tangao].

teleferik.o. {14ma di julio 2015} Vehilo pendanta de un o plura stala kabli, uzata por transportar personi o vari, ofta en montarala loki [A cable-car, cable car, (US) aerial tramway | F téléphérique, téléférique | G Luftseilbahn; Dachsteinseilbahn | H teleférico | I teleferica | R канатная дорога | E telfero]. MARTIGNON (*Letro internaciona* 2002, sept.-okt., p. 4).

televizor.o. {14ma di julio 2015} Aparato qua posibligas vidar l'imaji brodkastata per televiziono ed audar la relatanta soni [A television set | F téléviseur | G Fernsehapparat, Fernseher | H televisor | I televisore | R телевизор | Rt tyelyevizor].

tension.o {14^{ma} di julio 2015} [*Elekt.*] Difero di elektral potencialo inter du punti di elektral cirkuito, produktanta korento e mezurata ye "volt" (U) [A voltage | F tension | G Spannung | H tensión | I tensione | R напряжение | E tensio].

tofu.o. {14^{ma} di julio 2015} Kazeatra manjajo ek koaguleskinta soyo-lakto, tre proteinoza, ordinare vendata sub formo di kubatra bloki ed ofte konsumata da vejetarani, vegani e makrobiotikani [AFHI tofu | F tofou | G Tofu | R тофу | E *tofuo, toŭfuo]. -> SEITANO

transliter.ar {14^{ma} di julio 2015} (*tr.*) Skribar texto per uzar l'equivalanta literi di altra alfabeto kam l'originala [A to transliterate | F translittérer | G transliterieren, umschreiben | H transliterar | I traslitterare | R транслитерировать].

turbul.ar {14^{ma} di julio 2015} (*ntr.*) [*Fizik.*, *Meteor.*] (pri gaso o liquido) Fluar tale ke olua strati intermixas. **turbul.o**, **turbul.ad.o**. Tala ago [AF turbulence | G Turbulenz | H turbulencia | I turbolenza | R турбулентность | E turbulo, turbulado]. **turbul.ant.a**. Qua turbulas: *turbulanta atmosfero* [AFG turbulent | G stürmisch | H turbulento | I turbolento | R турбулентный | E turbula].

vegan.a. {14^{ma} di julio 2015} Koncernanta filozofiala sistemo e vivostilo karakterizata i.a. da severa evitado di irga manjajo od altra produkturo (vesto, medikamento, edc) qua konsistas ek bestio-substanci o kontenas olci o rezultas de irga uzado di bestii: *vegana disho*, *restorerio*, *vesti* [AF vegan | F végétalien | G veganisch | HI vegano | R веганский | E *vegana]. **vegan.ism.o**. Tala sistemo o vivostilo [A veganism | F végétalisme, véganisme | G Veganismus | HIE* veganismo | R веганизм]. **vegan.o**. Adepto di veganismo [AF vegan | F végétalien | G Veganer | HIE* vegano | R веган].

vibrafon.o {14^{ma} di julio 2015} [*Muz.*] Instrumento simila a xilofono, ek metala lami e kun pedalo [AF vibraphone | G Vibraphon | H vibráfono | IE vibrafono | R вибрафон].

video- {14^{ma} di julio 2015} Pref. indikanta sistemo di enrejistro e riprodukto di signali imajala: *video-enrejistrilo*, *video-kamero*, *video-rubando*, *video-kaseto*, *video-ludo*, *video-signalo* [AGHIE video- | F vidéo- | G Video- | R видео-].

vizon.o {14^{ma} di julio 2015} [*Zool.*] Nord-Amerikana karnivora mamifero del fam. *Mustelidae*, di qua la felo esas multe prizata (*Mustela vison*) [A American mink, AF vison | G Amerikanischer Nerz | H visón | I visone | R американская норка | E vizono].

volan.o {14^{ma} di julio 2015} [*Sport.*] Mi-sfero korka o (nun plu ofte) kauchuka, provizita an la plana parto per krono ek plumi o (nun plu ofte) plastika reto, quan on impulsas per raketo por badmintono [A shuttlecock | F volant | G Federball | H volante | IE volano | R волан]. **volan-lud.o**. Badmintono. DYER e BEAUFRONT/COUTURAT propozas FLUG-BALONO, ma VOLANO nek esas balono nek esas plu flugera kam exemple volebal-balono.

wer.ar {14ma di julio 2015} (*tr.*) Havar sur sua korpo kom vesto o kom juvelo, ornivo [A to wear | F porter | G tragen | H llevar, traer | I portare, indossare | R носить | L gerĕre | E surhavi, surporti, porti]. PESCH.

wish.ar {14ma di julio 2015} (*tr.*) (ad, por) Expresar la deziro ke ulo eventez (por su, o por altra persono) [A to wish | F souhaiter | G wünschen | H desear | I augurare | R пожелать ?]. PESCH.

Ek la numeri de 5 a 16 dil *Oficala Komunikilo* (yaro 2015).